

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ

Г.М. ШКІЛЬОВА

Україна, м. Мелітополь, Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Сучасний стан розвитку освіти в Україні потребує педагога, що орієнтований на розвиток особистості дитини, який може навчити дитину працювати творчо, вільно орієнтуватися в будь-якому соціальному середовищі, працювати із сучасними джерелами інформації, виділяючи необхідне й головне, самостійно вирішувати проблеми та вчитися впродовж життя. Однак, сучасна система підготовки майбутніх учителів початкових класів недостатньо сприяє розкриттю всього потенціалу студентів. Тому є необхідним пошук нових шляхів, які допомогли б майбутньому вчителю зробити уроки математики більш ефективними і яскравими.

На наш погляд, одним із таких шляхів є організація проектної діяльності молодших школярів на уроках математики в початковій школі. І. Дмитрик стверджує: для того, щоб випускник ВНЗ мав можливість включитися в педагогічну діяльність на високому рівні, він повинен володіти всім інструментарієм проектування та проектувальними діями та вміннями – з аналізу, синтезу, цілепокладання, структурування, корекції, контролю та аналізу перспектив [1].

Сутність проектної діяльності розглядається у працях В. Гузєєва, М. Гуревича, О. Коберніка, І. Лернера, Н. Матяш, М. Павлової, Є. Павлютенкова, Є. Полат, Г. Селевка, В. Симоненко, І. Сасової, М. Романовської, О. Фураєвої, І. Чечель. та відзеркалює такі структурні елементи проекту, як: формулювання теми, постановка проблеми, аналіз ситуації, завдання, що треба розв'язати в ході роботи над проектом (організаційні, навчальні, мотиваційні), етапи реалізації проекту та відповідні критерії [3].

Проектна діяльність завжди орієнтована на самостійну пошуково-творчу роботу учнів, як індивідуальну, так і групову. У процесі проектної діяльності дитина вчиться не тільки здобувати знання, а й того, як їх засвоювати та застосовувати на практиці у своєму житті [2, с. 22].

В Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Б.Хмельницького підготовка майбутніх учителів початкових класів до організації проектної діяльності молодших школярів на уроках математики проходить в рамках навчальної дисципліни «Технології вивчення галузі «Математика»», який читається для студентів п'ятого курсу спеціальності «Початкова освіта».

На лекційних заняттях з курсу викладач розкриває сутність таких понять як «проектна діяльність», «метод проектів», «проект», «навчальне дослідження», «основні питання проекту», «організація проектної діяльності молодших школярів», «продукт навчального проекту». Студенти ознайомлюються із типологією проектів, вимогами до навчальних проектів молодших школярів, способами організації роботи над проектами на уроках математики в початковій школі, прийомами організації дослідницької діяльності учнів в рамках навчального проекту на уроці математики.

На практичних заняттях майбутні вчителі початкових класів аналізують розробки уроків з математики, виконані із використанням методу проектів, на предмет їх відповідності вимогам, що висуваються до навчальних проектів молодших школярів, аналізують методи і прийоми, що застосовують досвідчені вчителі у своїй роботі з організації проектної діяльності учнів початкової школи.

Найважливішим та найскладнішим етапом у розробці проекту є виявлення проблеми та формулювання проблемного питання, адже саме проблема є рушійною силою всього проекту, мотивує учнів до роботи, викликає та підтримує їх інтерес. Проблема – теоретичне або практичне питання, задача, яка потребує розв'язання, дослідження. Проблемне питання – навчальне питання, яке вимагає відповіді на нього за допомогою мислення, воно має бути таким, на яке неможливо знайти відповідь у підручнику або енциклопедії. Тому на практичних заняттях студенти добирають теми для проектів з математики з підручників математики для 3-4 класів, формулюють проектну проблему, яка є близькою та цікавою для учнів початкової школи. Так, наприклад, при вивченні учнями 4 класу площі фігури та одиниць вимірювання площі їм можна запропонувати навчальний проект на тему «Кімната моєї мрії», одним із завдань якого може бути визначення кількості рулонів шпалер, яка необхідна для обклейки кімнати.

Для самостійної роботи студентам пропонується завдання скласти методичний паспорт проекту, спираючись на програмні вимоги до знань, умінь і навичок молодших школярів з математики 3-4 класів. Паспорт проекту має містити наступні складові: назва проекту; тип проекту; навчальні предмети, знання яких знадобляться для

розв'язання проектного завдання; клас; основні питання проекту – ключове, тематичні, змістові; цілі проекту (практична, розвивальна, виховна); очікувані результати навчального проекту (перелік знань, умінь та навичок, що матимуть учні по завершенні реалізації проекту); вхідні знання та навички, що необхідні учням для успішного виконання проектних завдань; завдання для малих груп, які мають виконати учні в процесі роботи над проектом; дослідницькі завдання для кожної малої групи; очікуваний кінцевий продукт проектної діяльності; форма представлення кінцевого продукту [4, с. 36-37].

Під час проходження педагогічної практики майбутнім фахівцям пропонується перевірити свої теоретичні знання в процесі власної педагогічної діяльності, а саме: поставити проблемні питання перед учнями та проаналізувати їх пізнавальну активність, сформулювати дослідницькі завдання для учнів для виконання його в малих групах, розробити власний проект з математики та організувати проектну діяльність учнів.

В результаті такої роботи майбутні вчителі початкових класів мають навчитися координувати проектну діяльність молодших школярів на уроках математики, організовувати самостійну групову діяльність учнів, створювати і проваджувати в практику власні педагогічні проекти на уроках математики в початковій школі.

Література:

1. Дмитрик И. С. Теоретические основы обучения будущих учителей педагогической технологии : автореф. дис. на соискание науч. степени канд. пед. наук : спец. 13.00.01 «Общая педагогика, история педагогики и образования» / И.С. Дмитрик. – К., 1989. – 23 с.
2. Коваль Л. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до моделювання уроків за різними навчальними технологіями / Л.В. Коваль // Початкова школа. – 2005. – № 11. – С.22 – 28.
3. Лозбичёва Е.А. Метод проектов в общеобразовательном процессе [Електронний ресурс] / Е.А. Лозбичёва. – Режим доступу <http://www.openclass.ru/pages/62457>
4. Методичні рекомендації до курсу «Технології вивчення галузі «Математика» для студентів для студентів V курсу спеціальності 7.010102 Початкова освіта // Укл.: Г.М. Шкільова. – Мелітополь: МДПУ ім. Б.Хмельницького, 2012. – 60 с.

Надійшло до редакції 15.10.2013 року